

Vastaus kirjalliseen kysymykseen KKV 835/2020 vp

Vastaus kirjalliseen kysymykseen erityisäitiysrahan tasavertaisista myöntämisperusteista

Eduskunnan puhemiehelle

Eduskunnan työjärjestyksen 27 §:ssä mainitussa tarkoituksessa Te, Arvoisa puhemies, olette toimittanut asianomaisen ministerin vastattavaksi kansanedustaja Paula Werningin /sd näin kuuluvan kirjallisen kysymyksen KK 835/2020 vp:

Miten hallitus aikoo korjata nämä epäkohdat, jotta tasa-arvoinen kohtelu toteutuu jokaisen erityisäitiysrahan hakijan kohdalla, myös ensihoitajien?

Vastauksena kysymykseen esitän seuraavaa:

Oikeutta erityisäitiysvapaaseen ja erityisäitiysrahaan on käsitelty vastauksessa kirjalliseen kysymykseen KK 782/2020 vp. Kuten vastauksessa todetaan, oikeutta arvioidaan aina tapauskohtaisesti, hakijan yksilöllisen tilanteen mukaan. Erityisäitiysrahaa ei myönnetä ammattinimikkeen perusteella. Erityisäitiysrahan myöntäminen edellyttää, että joku sairausvakuutuslaissa (1224/2004) ja sairausvakuutuslain täytäntöönpanosta annetussa valtioneuvoston asetuksessa (1335/2004) mainittu vaaratekijä esiintyy hakijan työssä tai työolosuhteissa siten, että se konkreettisesti vaarantaa vakuutetun tai sikiön terveyttä. Huomioon otetaan muun muassa altistumisen määrä, mahdollisuus erilaisten suojainten käyttöön sekä se, onko vaaratekijää mahdollista poistaa tai välttää työssä. Erityisäitiysrahan edellytyksenä on myös, että hakija on työkykyinen ja että työnantaja ei pysty järjestämään hänelle muuta työtä.

Erityisäitiysraha hakemusten käsittely on keskitetty Kansaneläkelaitoksessa. Kansaneläkelaitokselta saadun selvityksen mukaan erityisäitiysraha hakemuksia käsittelee noin 5-6 etuuskäsittelijää. Erityisäitiysraha oikeutta arvioitaessa asiantuntijalääkäri antaa lääketieteellisen arvion siitä, liittyykö hakijan työtehtäviin tai työoloihin kemiallinen aine, säteily tai tarttuva tauti, joka aiheuttaa odottavan äidin tai sikiön terveydelle vaaraa, ja täytyvätkö etuuden myöntökriteerit muilta osin. Koska erityisäitiysraha hakemusten käsittely on keskitetty pienelle joukolle toimihenkilöitä, on yhteistyö heidän kesken tiivistä ja yhtenäiseen ratkaisukäytäntöön on pyritty muun muassa ohjeistuksella. Kansaneläkelaitoksen oman selvityksen mukaan erityisäitiysraha hakemuksiin annetuissa päätöksissä ei ole todettu erilaista ratkaisukäytäntöä tai epätasa-arvoisuutta. Erilaisten päätösten taustalla saattaa olla hakijoiden erilaiset olosuhteet.

Vastaus kirjalliseen kysymykseen KKV 835/2020 vp

Kansaneläkelaitos vastaa itsenäisesti niin erityisäitiysrahan kuin muidenkin etuuksien toimeenpanosta eikä hallituksella ole toimivaltaa puuttua Kansaneläkelaitoksen antamiin etuuspäätöksiin. Etuuspäätöksen saajalla on kuitenkin aina mahdollisuus hakea muutosta samaan päätökseen valittamalla muutoksenhakuelimelle.

Helsingissä 23.11.2020

Sosiaali- ja terveysministeri Aino-Kaisa Pekonen